

knjige Lagunine

VREME
i Laguna
preporučuju

Esejistika

O internetu, politici i drugim demonima

Knjige koje donose izveštaje iz najmračnijih prostora interneta i kritički govore o današnjem svetu

Svet prolazi kroz dramatične promene čiji se ishod još ne nazire, a ni razumevanje tekućih procesa nije uvek jednostavno. Evo nekih aktuelnih knjiga iz Lagunine ponude koje se bave fenomenima i paradoksima modernog sveta.

Jedan od njih svakako je i pojava Anonimusa, globalnog pokreta hakera, trolova i političkih haktivista. Anonimusi su postali poznati po svojim akcijama kakve su bile DDoS napadi na finansijske institucije poput *Peypala* i *Masterkarda*, koje su odbijale da obrađuju donacije *Vikiliksu*, zatim hakovanje veb-sajtova tuniske vlade u znak podrške demonstrantima u Arapskom proleću, brojne akcije protiv Sajentološke crkve i učešće u pokretu „Okupirajmo Volstrit“. Najbolju knjigu o fenomenu Anonimusa, naslovljenu *Haker, trol, uzburjivač, špijun*, napisala je antropološkinja Gabrijele Kolman. Ona će se uskoro naći i u našim knjižarama, objavljena u Laguninoj ediciji „Netopija“, koja se bavi pitanjima elektronskog sveta i interneta. Gabrijele Kolman je uspešla da se približi tajnom svetu dobro čuvanih haktivista, opiše njihove tehnike i ciljeve, i široj publici predstavi anonimnu družinu iz laguma interneta koja se krije iza maske Gaja Foksa.

Pored ove knjige, u ediciji „Netopija“ objavljeni su i drugi naslovi koji osvetljavaju skrivene delove interneta, kakvi su *Darknet – U digitalnom podzemlju*, autora Džejmija Bartleta, i *Deep Web – Mračna strana interneta*, koju su potpisali Anonimusi. Ove knjige govore o paralelnom digitalnom svetu u koji se ne ulazi kroz *Gugl*, i koji je, kako autori konstatuju, mesto anonimnosti, slobode i anarhije, utočište uzburjivačima, borcima protiv represivnih sistema i svima kojima je stalo do svoje onlajn privatnosti, ali koji istovremeno predstavlja i digitalni pakao u kojem možete sresti hakere, plaćene ubice, trgovce drogama, oružjem, kradenim kreditnim karticama, dečjom pornografijom ili belim robljem. S druge strane, knjiga Kristofa Kezea *Silicijumska dolina* donosi izveštaj iz prestonice digitalnog sveta sa svedočenjima iz prve ruke o digitalnoj revoluciji u toku, i objašnjava kako su nastale i na kojim

tehnološkim i ekonomskim principima počivaju najveće savremene korporacije kao što su *Fejsbuk*, *Gugl*, *Amazon* i *Epl*.

Evropska unija prolazi kroz duboku krizu, a o njenim uzrocima i načinima prevazilaženja u samoj EU vodi se otvorena i često žučna debata. O tome svedoče knjige *Evropska unija – Otušena država*, u kojoj Vasilis Koronakis iznosi snažnu kritiku briselske birokratije koja, po njegovom mišljenju, nagriza temelje EU i kompromituje veliku ideju zajedničke evropske države, dok Slavoj Žižek u knjizi *Protiv dvostruke ucene* govori o Evropskoj uniji u kontekstu islamskog terorizma i migrantske krize koji je potresaju. Knjiga *Promeni svet!* Žana Ciglera, švajcarskog sociologa, borca za ljudska prava i dugogodišnjeg specijalnog izvestioca Ujedinjenih nacija za pravo na hranu, donosi niz uznemirujućih činjenica o savremenom svetu i opisuje nehumani globalni poredak u kome jedan procenat najbogatijih poseduje onoliko imovine koliko i svi ostali stanovnici planete zajedno, i poziva da se taj poredak promeni pre nego što za sve bude kasno.

Kada je reč o situaciji na Bliskom istoku kojim još besne stari i preči se novim ratovima, izdvajamo knjigu Mihaela Lidera *Ko seje vetar*, u kojoj poznati nemački ekspert za islamski svet objašnjava modernu istoriju Sirije, Iraka, Irana i drugih zemalja Orijenta, s akcentom na ulogu koju je Zapad tokom poslednjih pola veka u njoj igrao.

U novom izdanju *Hronike nastranosti* Dušan Miklja pak donosi istinite priče o vlastodržcima koji nisu prezali ni od čega da se dočepaju vlasti i održe se na njoj, ispisujući svojevrnsni „brevijar ljudske gluposti, taštine i oholosti, toliko neverovatno da je, konačno, apsolutno literarno istinit“.

A među knjigama čije se objavljivanje očekuje u narednim mesecima, a koje mogu pomoći u razumevanju današnjeg sveta, nalazi se i knjiga Džejmisa Flačera *Kapitalizam*, koja nudi odgovore na ona osnovna pitanja preko kojih se često olako prelazi, kao što su: Šta je kapitalizam? Da li je kapitalizam svuda isti? Postoji li alternativa ovom sistemu?

Klasika

MARGARET MIČEL:

Prohujalo sa vihorom

Prevod: DUBRAVKA SREČKOVIĆ DIVKOVIĆ

Jedan od najvažnijih i najvoljenijih romana američke književnosti, konačno u novom prevodu na srpski jezik, uskoro ponovo stiže u naše knjižare. Filmska verzija Skarlet O'Hare i Reta Batlera odavno je obišla svet, ali čak ni jedan od najčuvenijih filmova svih vremena nije preneo čitavu epsku priču Margaret Mičel ne samo o Američkom građanskom ratu, već o svesmu onome što se sve odigrava u ljudskim dušama kada nastupi veliki istorijski lom, kada se stari i poznati svet raspada i kada treba naći svoje mesto u novim okolnostima i novom poretku stvari.

A sve to je stalo u ovu priču o devojci iz bogate južnjačke kuće koju će rat naterati da za kratko vreme pređe put od mlade naslednice koju zanimaju samo razgovori u kojima je ona glavna tema do zrele žene koja će na najteži način naučiti šta je smrt, šta ljubav, a šta žrtva, i kakav život za-

pravo ume da bude kada balske haljine nestanu a beda pokuca na vrata nekada moćne porodične plantaže „Tara“. Svojevrsni *Rat i mir* američke književnosti, ovaj roman i danas nudi ono gotovo zaboravljeno čitalačko iskustvo kada se strepi nad junacima priče i nad ljudskošću u njima, koja je uvek ista, krhka i neuništiva, ma o kom vremenu, epohi ili delu sveta govorili.

Triler

JU NESBE:

Žeđ

Prevod: JELENA LOMA

Serijal krimića norveškog pisca Jua Nesbea s Harijem Huleom u glavnoj ulozi preveden je na tridesetak jezika, prodat u trideset miliona primeraka, a o njemu su dosad ispisane stotine hvalospeva. Jedanaesti roman ovog serijala nosi naslov *Žeđ*, i kritičari su još jednom nemoćno konstatovali da je njime Nesbe opet premašio prethodno dosegnute vrhunce svog spisateljskog umeća. „*Žeđ* sam počeo da pišem 2015“, nedavno je pričao Nesbe. „Pošto je to jedanaesti roman o detektivu Hariju Huleu, protagonistu sam postepeno veoma dobro upoznao. Toliko da će uvek biti relevantna pitanja imam li zaista šta još da kažem o njemu i da li mi je, zapravo, dosadilo... Razlog što me Hari Hule i dalje interesuje je upravo to što ga tako dobro poznajem. Na isti način na koji draga, stara prijateljstva nikada ne dosade, već s vremenom postaju jedina za koja marite... Paradoksalno je što se *Žeđ* otvara srećnim Harijem. Bilo je teško napisati to, zato što

nisam navikao na srećnog Harija. Oženio se Rakeleom na kraju poslednjeg romana *Policija*, i počeo da radi kao instruktor na Policijskoj akademiji koju pohaća Oleg, Rakelelin sin. Hari o novostečenom osećanju sreće govori kao o hodanju po tankom ledu. Svakog dana budi se sa nadom da će se status kvo održati, da novi dan bude ponavljanje proteklog, da led ne popusti. Ali dok se Hari Hule, privatni građanin, nada večnom, harmoničnom Danu mrmota, policajac i detektiv u njemu nema mira. Onaj koji mu je utekao još uvek je negde napolju. Harmonija i nemir u njemu su suprotstavljeni a Harijeva odgovornost za uzak krug najbližih dolazi u sukob s njegovom policijskom dužnošću prema širem krugu – društvu. Ironično, društvo, zajednica u kojoj je oduvek bio outsider, odnosi pobjedu. Tako se postavlja pitanje, barem u onoj meri u kojoj ih fikcija može postavljati: ako potraga za 'srećom' nije glavni pokretač osobe kao što je Hari, šta jeste? Jesmo li mi životinjsko krdo, ako je želja da se doprinese krdu snažnija od ljubavi prema partneru i deci? Da li je čak i outsideru poput Harija priznanje drugih potrebnije od porodice? Da li je 'sreća' unutar privatne sfere procenjena?"

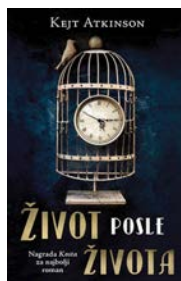
Drama

KEJT ATKINSON:

Život posle života

Prevod: ELI GILIĆ

Kvantna mehanika je iz temelja promenila naše shvaćanje fizičkog sveta. Jedna od njenih izvedenica jeste i teorija multiverzuma, po kojoj se fizička stvarnost u svakom mogućem ishodu pojedinih događaja u vremenu grana na paralelne univerzume od kojih smo mi svesni samo jednog od njih. Pojam multiverzuma skovao je Vilijem Džejms, a otkako ga je šezdesetih godina popularizovao pisac naučne fantastike Majkl Murkok, ideja multiverzuma postala je i popularan književni i filmski prosek, čija je premisa jednostavna i zavodljiva: naša sudbina u paralelnom svetu uzima sasvim drugi tok u skladu sa drugačijim ishodom nekog događaja koji zatim pokreće sopstveni niz posledica.

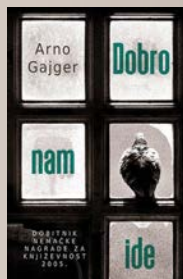
Britanska spisateljica Kejt Atkinson je na ovoj pretpostavci postavila radnju svog romana *Život posle života*. Njegova junakinja je Ursula Tod, rođena 11. februara 1910. godine. Nesrećnim slučajem, preminula je prilikom porođaja. Ali, u drugoj, alternativnoj stvarnosti, ona je preživela i postala svedokinja nekih od ključnih događaja XX veka, kao što su pokušaj ubistva Adolfa Hitlera ranih tridesetih i bombardovanje Londona u Drugom svetskom rata. U snažnom *deja vu* osećaju, Ursuli se iz sopstvenog alternativnog univerzuma otvara pogled ka drugim svetovima i svojim mogućim životima. Spisateljica Džilijan Flin nije ni pokušala da sakrije oduševljenje ovom knjigom: „Ne postoji dovoljno pravih prideva da se opiše *Život posle života*. Opčinjavajući, duhovit, dirljiv, radostan, tužan, dubok. Ludo maštovit, duboko proživljen. Urnebesan. Human. Ukratko: jedan od najboljih romana koje sam pročitala u ovom veku.“

Edicija Prometheus

ARNO GAJGER:
Dobro nam ide

Prevod: DUŠICA MILOJKOVIĆ

Austrijski pisac Arno Gajger ovdašnjoj čitalačkoj publici poznat je po romanu *Kao stari kralj u izgnanstvu*, u kome je, opisujući iskustvo sina koji pokušava da zadrži odnos sa ocem obolelim od Alchajmerove bolesti i iz čije svesti su izbrisani prošlost i porodica, doneo dirljivu priču o borbi da se i u bolesti zadrži ljudsko dostojanstvo. Drugi Gajgerov roman koji stiže pred naše čitaoce, *Dobro nam ide*, donosi još jednu porodičnu hroniku. Ovoga puta reč je o tri generacije jedne bečke porodice preko čijih sudbina se prelama istorija Austrije tokom XX veka. „Filip Erlah je za svoju porodicu potpuni gubitnik. Kad nasledi staru vilu svoje babe i dede, želi iz nje da istera svoje uspomene, baš kao i golubove s tavana. Tri generacije jedne porodice čini sedamdeset godina istorije i sedamdeset godina životnih priča u ovom romanu: u likovima svojih propalih pronalazača i buntovnih kćeri, dece i staraca, ministara i meteorološkinja, Arno Gajger slika jedno tužno i smešno stoleće koje i unucima sedi za vratom više nego što bi to oni želeli. *Dobro nam ide* je roman o užurbanoj sadašnjosti i tvrdoglavoj prošlosti – roman i za porodične ljude i za ljude koji porodicu preziru.“

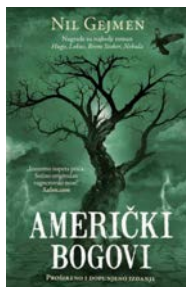

Fantastika

NIL GEJMEN:
Američki bogovi

Prevod: DRAŠKO ROGANOVIĆ

Dugo iščekivana ekranizacija kultnog romana Nila Gejmena *Američki bogovi* stiže na male ekrane 30. aprila ove godine, kada će na američkoj kablovskoj televiziji „Starz“ biti prikazana prva epizoda serije čiji su autori Brajan Fuller i Majkl Grin. U susret televizijskoj premijeri, Laguna objavljuje novo, prošireno i dopunjeno izdanje Gejmenovog romana, s revidiranim prevodom. Podsetimo: radnja romana zasnovana je na originalnoj premisi – zajedno s evropskim, afričkim i azijskim doseljenicima u Ameriku su stizali i njihovi bogovi. Poniženi i skrajnuti u Novom svetu od novih bogova tehnologije i novca i skriveni među običnim ljudima, oni se sada spremaju da uzvrate udarac. Junak romana je Senka, koji posle trogodišnjeg boravka u zatvoru izlazi na slobodu, ali sa saznanjem da je njegova žena upravo poginula u saobraćajnoj nesreći, shvata da je njegov prethodni život nepovratno izbrisan. Međutim, u avionu kojim putuje na ženinu sahranu slučajno se upoznaje s Gospodinom Sredom, i ovaj susret njegovoj sudbini daće novi smisao i neočekivan smer. Prihvatajući posao koji mu Sreda nudi, a ubrzo zatim spoznavši svoju pravu prirodu, Senka ulazi u svet drevnih bogova koji se spremaju za poslednji rat za dušu Amerike. Roman *Američki bogovi*, prvi put objavljen 2001. godine, predstavlja remek-delo žanrovske književnosti, „sočno originalan vagnerovski noar“ čija vrednost s godinama samo raste.

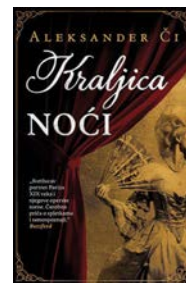
Drama

ALEKSANDER ČI:
Kraljica noći

Prevod:

DUBRAVKA SREČKOVIĆ DIVKOVIĆ

Roman *Kraljica noći* donosi još jednu priču o jednoj izuzetnoj ženi. Ovoga puta reč je o jednoj imaginarnoj ličnosti po imenu Lilijet Bern, čuvenom sopranu Pariske opere koja je osamdesetih godina XIX veka bila senzacija tadašnje kulturne prestonice sveta. Aleksander Či, zaljubljenik u operu, lik Lilijet Bern stvorio je inspirisan slavnim operским pevačicama tog vremena, među kojima su Dženi Lind, „švedski slavuj“, kojoj je američku turneju organizovao čuveni vlasnik cirkusa P. T. Barnum, zatim Paulina Garsija Viardo i njena sestra Marija Malibrán, te diva Đuzepina Streponi, a polazne tačke u rekonstrukciji epohe bili su događaji vezani za premijerna izvođenja Bizeove opere *Karmen* i Verdijevog *Nabuka*. Roman pripoveda o životnom putu mlade Amerikanke Lilijet Bern, koja je najpre cirkuska jahačica, zatim kurtizana, da bi na kraju postala uspešna i slavna operna pevačica. Međutim, Lilijet oseća da joj u karijeri nedostaje uloga koja će je učiniti besmrtnom umetnicom. Kada takvu ulogu najzad dobije, ulogu Kraljice noći u Mocartovoj *Čarobnoj fruli*, shvata da se libreto opere odnosi i na tajnu iz njene prošlosti za koju želi da ostane skrivena. U ovom romanu s vernom rekonstrukcijom epohe i zapletom zasnovanim na mreži ljubavih i političkih intriga, neće uživati samo zaljubljenici u operu i klasičnu muziku.

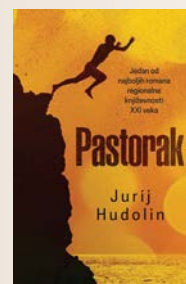

Plavo-belo-crveno

JURIJ HUDOLIN:
Pastorak

Prevod: DMITAR BELIĆ

Jurij Hudolin, slovenački pisac, pesnik, prevodilac, urednik, kolumnista i scenarista (između ostalog i za dokumentarac o fudbaleru Milku Đurovskom *Lopta nam je pala na glavu*), romanom *Pastorak – Život na đavoljoj zemlji 1987–1990*, sada se predstavlja srpskoj publici. Prve rečenice romana glase: „Benjaminovi roditelji rastali su se dok je on bio dvanaestogodišnjak. Brzo su se sporazumeli na sudu i otišli da traže životnu sreću po neutabanim stazama, kao dva trkača koje je udarila sunčanica žarnog vinograda“. Majka s Benjaminom napušta Sloveniju i odlazi u istarsko primorsko selo, gde se ubrzo udaje za vlasnika lokalne gostionice Lorisu Čivitika. Ali, početna porodična seoska idila ubrzo se ruši, a nakon što Benjamin dobije polubrata, očuh počinje da maltretira i njega i njegovu majku. Opisujući njihovu mučnu dramu, Hudolin daje i uznemirujući barouзовski prikaz sveta nasilnika i izrabljivača: „Kako su ključevi humanosti očito izgubljeni, ovaj roman s ogledalom univerzalna je metafora o feudalizmu kao stanju koje je možda ostalo u istorijskim čitankama za drugi razred gimnazije iz vremena u kome se ovaj roman završava, ali koje i dalje vrlo opipljivo vlada savremenim svetom; a hvata nam se i iza plota“, napisao je o *Pastorku* Vid Jeraj.

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec